

Törecsek

részlet egy verses regényből

I. Becsekk

1. Burn out

Untam. Mérhetetlen módon, gőgösen (megvolt mindenki és minden), valamiképp mégis kétségbeesetten untam az életet. Minden tragikus felhang vagy belső viszály nélkül. Mintha egy tökéletesen egyenes, néma csík futna végig az élet monitorján. Emlékszem rá, igen, hogy mennyire hiányzott valami igazi. Arra is emlékszem, úgy neveztem magamban: valami nagyság. Hogy az kellene. Hogy igazán történjen valami. Ami számít. Ami lényeges, vagy ami megment. Mert minden olyan volt, mintha megállt volna a világ. Kiegytem. Burn out. Így hívják a szindrómát. Ezt mondta, így nevezte a pszichiáter, de a kollégák is ezt mondták, hogy ezért csúsztam rá a kokainra. Behavaztam, ezt pedig én mondom, ahogy azt is világosan tudom, hogy minden baromságot lehámozva az okoskodó dokikról, igazából csak a halált akartam feledni, egyszerűen csak féltem. Halálfélelem, ennyi. Elég ez. Körülbelül hét-nyolc éves korom óta szent meggyőződésem volt, hogy a haláltól, vagy még inkább így: a nemléttől, a megszűnéstől félni nemcsak, hogy normális dolog, hanem egyszerűen idióta vagy hazug az, aki nem fél. Mert vagy ostoba módon nem ér fel az igazsághoz az agya, vagy valami módon, nem büntetett szerrel, például vallással, ezoterikus blablákkal becsapja magát.

2. Sűrités

Hogy mi történt akkor, hétévesen? Hogy ez a halálfélelem honnan került elő? Ezt kérdezte aznap a csajom is, Anna. Két hétig volt velem, akkor éppen harmadmagával. A rekord öt volt. Drágámnak kell ilyenkor mindenkit hívni, pofonegyszerű képlet. Hogy miért? Mert egy bizonyos ponton túl: kivel, mikor, mi a száma, „mi volt veled?”, mesélsz is róla, a keresztneveket, becézéseket összekeveri az ember. Ami nem is azért baj, mert kiderül, rájön, meg hasonlók, hanem leginkább miért kellene bántani, bármelyiket, ha nem muszáj. Bántani, lekezelni.

Mármint lekezelni a bántást. Egyszóval macerás. A párhuzamosság viszont kell, szükségem van rá, amennyire a drogra volt, és bármilyen furcsa is, de ez is a halál, a haláltól való félelem következménye. Mert a gondolat, hogy az élet egyszeri, időben belátható módon és kiszámíthatóan véges, nem hagy más lehetőséget, mint hogy sűrítsünk. Belesűrítsünk annyit, amennyit lehet. Dichtung. Kevés barátaim egyike mondta, hogy németül a költészetet szó szerint sűrítésnek mondják. Ha a hossz korlátozott, és ugyebár az élet az ilyesféle csoda volna, akkor csak széltében lehet. Gyakorlatban ez az a párhuzamosság, amire utaltam. Így lettek az életemben változók (a párhuzamosok) és állandók, mint néhány rögeszme, kevés, de szaporodó rigolya, rituálé, egy-egy barát, no és, igen, a bejáratott randevűhely, MENZA, a 41-es asztal, az ablaknál. Odáig sülyedtem, mondanám, de őszinte leszek, röhögök, ha eszembe jut: volt olyan este, inkább: délután, hogy hármat pörgettem le ebédől zárásig. A pincér mindenről tudott, a napsárga margarétát az asztal közepén a terítékkal együtt cserélte, egy idő után már kérni sem kellett.

3. Ontológiai szüzesség

Anna okos volt. Nem véletlen, hogy megkérdezte. Hogy ő volt az, aki megkérdezte. Hogy mi történt hétévesen. Dichtungozós barátom (bölcész, irodalomtudomány–filozófia) olyan szépen foglalta össze a választ, hogy jobban nem lehet: elvesztettem ontológiai szüzességemet. Ezt mondta, én akkor még rákérdeztem, hogy ez végül is mit jelent, újságíróként én is jártam a bétékára, magyar, tanári, de azért az mégsem ugyanaz, néhány apróságra persze emlékszem, ami nem azt jelentette, jelenti, hogy akármilyen menne a korpuszból, filozófiai lexikon, filozófiatörténet. Megélted, tényleg, igazából, fizikailag átélted a nemléte, a gondolatot, hogy nem vagy, és majd már nem leszel sohasem. Hogy az, hogy voltál egyáltalán, az is csak véletlen, ráadásul mindez senkit sem érdekel. Az univerzum közömbös, és csak illúzió, hogy bárminek, pláne egy személynek folytatása volna, és hogy egyedül vagyunk. Ezt mondta, így foglalta össze a barát. És igen, fáj, bizony, talált, eltalálta. Akkor, hétévesen, megváltozott valami.

4. Volt egyszer egy vadnyugat

Apámék szüleinél voltunk, pontosabban nagyapám már nem élt, a mamát látogattuk meg. Amióta az eszemet tudom, két-három hetente mentünk. Régi parasztház, előtér, egy nagy szoba, meg a konyha. Az előtérből pince nyílik, felette jó nagy padlás. De a szoba padlója

ötéves koromig döngölt föld. A nagyszülők és az egész család együtt aludt ezeken a hétvégéken. Húgom anyámékkal a kihúzható ágyon, nagyszülők a két hátsó sarokban, én pedig a tévéhez közel, egyedül, saját ágyon. Ha felnőtteknek szóló film ment, akkor be kellett csukni a szemünket, nem nézhettük. Akkor valamiért, talán disznóvágás volt, egyedül maradtunk a húgommal, és senki nem szólt nekünk, hogy tévé kikapcs, hogy befordulás, hogy alvás. Ezért, hogy láttam, megnéztem a Volt egyszer egy vadnyugatot, legalábbis az első harmadát, a húgom elaludt hamar, én pedig megértettem akkor valamit, annál a résznél, ahol a kisfiút is kivégzik, és ezzel kiüriül a birtok, meghal az egész család, Claudia Cardinale, amikor megérkezik, férfiak segítségével már csak temetni tud, kopognak a száraz rögök a fakoporsókon, a fiúé a legkisebb méret, megértettem, hogy a halál végleges, öröklét nincsen, csak föld van, kukacok, só és elmúlás.

5. 67-es út

A Republic-szám óta mindenki tudja, hogy létezik egy ilyen számjelszerű út, de járni csak kevesen jártak rajta, sőt, szerintem legtöbben azt sem tudják, merre van. Hogy ez köti össze Balatonlellet és Kaposvárt. Én újságíróként, akár idióta témák miatt is, de keresztbe-kasul bejártam a fél országot, úgyhogy tudom, mit beszélek, ez az egyik legszebb út, bár nekem súlyokkal terhelt, Toponár miatt, ott van az MRI, a síófokiakat ide utalják be mindig, ha nagy bajt (gyenge nyelvi tréfa: ha agybajt) sejtének, többször küldtek már ide engemet is, egyszer daganatot kerestek. Ezen az úton mentünk most is, már nem vezethettem. A bírói ítélet után Töröcskére, a Pszichiátriai és Addiktológiai Intézetbe utaltak be, a kokainról leszokni egyedül, bíróság nélkül is nehéz vagy inkább lehetetlen lenne, szóval akkor vissza, Somogyba, érdekes, mintha az élet valami csiga volna: bármilyen messze jut az ember, amint jobban megpíszkálódik az élete, mindegy, milyen távolra jutott, visszahúzódik a kezdetekhez.

Emlékszem, ez járt a fejemben, miközben mentünk, anyám vezetett, fájta a bőröm, úgy remegtem, ja, és az még megvan, hogy csodálkoztam rá, a szép vidéket ismertem, nem is arra, de a rengeteg lovas farmra, meg a rendezett, tiszta hollandokra, hogy azok vásárolták fel a házakat a legeldugottabb kis falvakban. A nyugdíjuk,

*gondolom, itt mindenre elég. Nekik a nyugalmat jelenti
belső Somogy, nem a partikularitást, az elmaradottságot,
jól van ez így, dúdolgom a zenét, veszélyes út,
amin jársz, veszélyes út, amin járok, egyszer te is
hazatalálsz, egyszer én is hazatalálok.*

6. Nyelvi játékok

*Bentlakásos intézet. Sokan annyival elintézik:
bolondokháza. Az autóval parkoltunk, anyum
az automatához ment jegyért, én meg fejben játszottam
lázás nyelvi játékaimat: bolondokháza, pláza,
jölfésült álca, bárca, mindegyiknek ember a tárgya.
Beregisztrálva. Anyum mondta ezt, ő állt be a rövidke sorba
a pultnál, a Németh István fasorra nyíló főbejáratnál,
a regisztrációhoz szükséges dokumentumok: orvosi beutaló,
ambuláns lap, TAJ-kártya, lakcímkártya, személyi igazolvány.
A pult egy része sci-fibe illő, modern, nekem azért mégis
a régi Orion úrhajós sorozat jutott róla az eszembe,
Felszállt az Orion, McLain a parancsnok, a csarnok
többi része felújított, ez biztos uniós pénzt kapott,
szinte érthetetlen, hogy a beregisztrálás egy része
miért anyum nyolcvanas évekbeli munkahelyét,
az OTP-t és azt a pultot idézi. Ha az egész kubatúra
ilyen szépen, újra van megcsinálva, ez a pultszakasz
vajon miért nem került sorra, a beregisztrálási ponton,
a Németh István fasorra nyíló főbejáratnál,
a regisztrációhoz szükséges dokumentumok: orvosi beutaló,
ambuláns lap, TAJ-kártya, lakcímkártya, személyi igazolvány.
Meglétt, felírták egy lapra a helyemet, és anyám kezébe nyomták,
hozta, meglobogtatta, most, Töröcske előtt még itt, a Kaposi Mórban:
Északi tömb, zárt részleg, 7-es szárny.*